

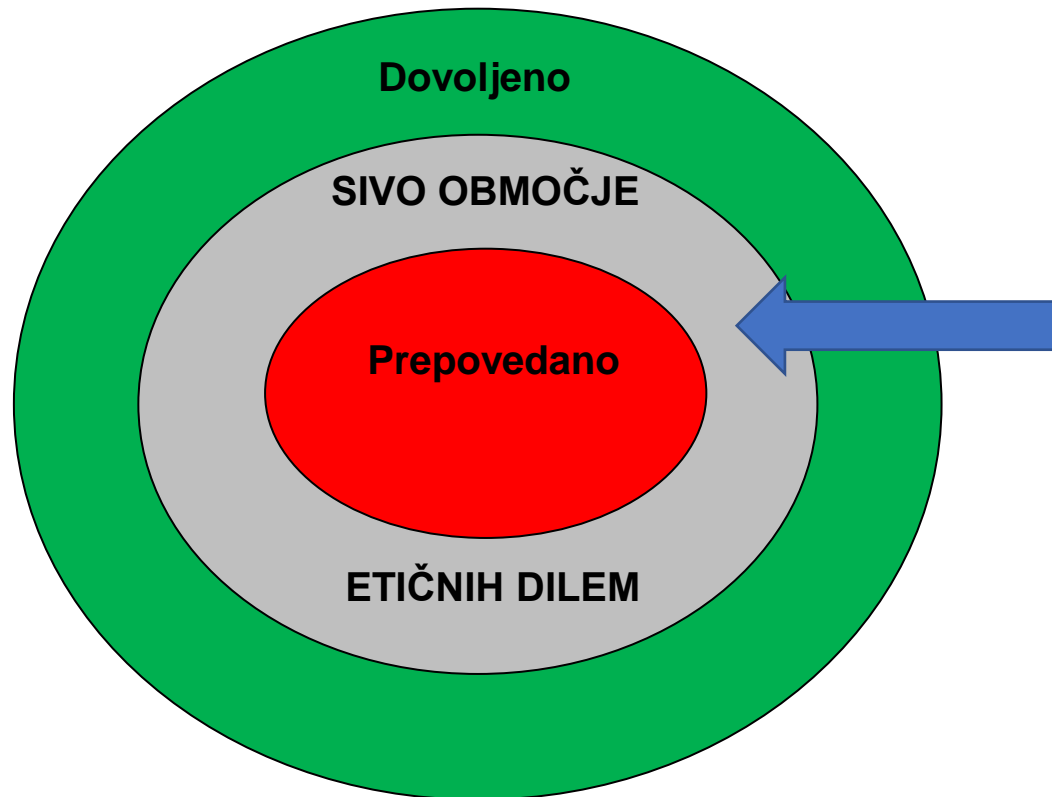
PREPREČEVANJE NASILJA V VIZ SE PRIČNE Z NJEGOVO STROKOVNO IN UČINKOVITO OBRAVNAVO

Doroteja Lešnik Mugnaioni

mugnaioni.lesnik@siol.net

ZAZNAVA IN OBRAVNAVA NASILJA

VIR: Erčulj, J. (2019): Etični vidiki sodelovanja med starši in šolo. Veščine vodenja. Šola za ravnatelje

KONFLIKT IN NASILJE

VZTRAJANJE PRI
SVOJEM

UPORABA SILE, DA
DOSEŽEM SVOJE

JEZA,
FRUSTRACIJA

NESTRINJANJE
PREPIR

GROŽNJE

POSMEH

ŽALITEV

KONFLIKT NI NASILJE!

- Pri konfliktu se na različnost v stališčih, vrednotah, interesih, položaju, identiteti ... ne odzovemo z uporabo sile, nasiljem.
- Pri nasilju pride do uporabe sile, da bi dosegli svoj prav, uveljavili svoje interese, prevladali s svojimi stališči, zaščitili svojo moč, identiteto ...
- Pri konfliktu ne pride do zlorabe moči, ki bi zelo porušila ravnovesje v moči med vpletenimi.
- Nasilje poruši ravnovesje v moči, saj žrtvi zniža notranjo psihološko moč, ji odvzame celovitost in njeno integriteto. Nasilje žrtev poškoduje.
- „Nasilje ni dejanje, ampak pojav. Dejanje ima začetek in konec. Nasilje pa ima začetek, a se za žrtev nikoli ne konča. Nasilje je časovno nedoločeno, tako da mora preživeli z nasiljem živeti še dolgo po tem, ko je dejanje že končano.“ (Bufacchi v Sardoč, 2019).

KONFLIKT NI NASILJE!

- Vpleteni so soodgovorni za nastanek in dinamiko konflikta ter za njegovo reševanje. Odgovornost za iskanje rešitev je na močnejšem subjektu.
- Za izbiro nasilja je odgovoren zgolj povzročitelj.
- Za reševanje konflikta je najbolj učinkovito in konstruktivno, da ga rešujejo vpleteni sami oziroma ob pomoči tretje osebe, mediatorja, arbitra.
- Pri nasilju je intervencija od zunaj nujna. Nasilje je treba ustaviti, žrtvi pomagati in jo zaščititi, povzročitelja pa sankcionirati.

KONSTRUKTIVNO REŠEVANJE KONFLIKTOV

**Razumevanje
nasprotnikove
pozicije**

Aktivno
poslušanje

Premagovanje
predsodkov in
demonizacije

Asertivnost

JAZ stavki

Obvladovanje
čustev

Zmagam - Zmagaš

Pozitivno
naravnana
pričakovanja

Odkritost, brez
manipulacije

KONFLIKTNA DRSALNICA

spor, konflikt

DEMONIZACIJA NASPROTNIKA

čustva

predsodki

stereotipi

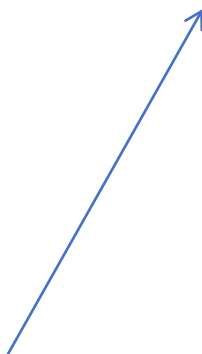
nesporazumi

negativna pričakovanja

RACIONALIZACIJA
OBVLADOVANJE ČUSTEV
RAZUMEVANJE POZICIJE NASPROTNIKA

kriza

nasilna komunikacija

NAČELA OBRAVNAVE NASILJA

- Ko zaznamo nasilje, ukrepamo!
- **VERJAMEMO!**
- Individualno doživljanje nasilja.
- Ne sodimo nasilja po lastnih čustvih in izkušnjah.
- Ne minimaliziramo ali omalovažujemo nasilja.
- Upoštevamo moč vpletenih subjektov.
- Nasilno vedenje je izbira.
- Za nasilje je odgovoren povzročitelj.

NAČELA OBRAVNAVE NASILJA

- Nasilno dejanje najprej definira žrtev nasilja.
- Ne obljublamo.
- Podpiramo pri iskanju izhoda iz nasilne situacije.
- Domnevne žrtve in domnevnega povzročitelja ne soočamo.
- Mediacija praviloma ni primerna metoda.
- Ne prelagamo odgovornosti za ukrepanje na druge.
- Pri obravnavi nasilja in načrtovanju preventive delujemo timsko ter multiprofesionalno.

OBRAVNAVA NASILJA

• TAKOJŠNJE INTERVENCIJE

- ✓ Prekinitev nasilja
- ✓ Zaščita žrtve, zdravstvena oskrba
- ✓ Obvestilo staršem
- ✓ Ukrepi za preprečevanje ponovitve nasilja - preprečevanje stika med žrtvijo in povzročiteljem
- ✓ Prijava na policijo v primeru kaznivih, ogrožajočih dejanj oziroma sankcije
- ✓ Obvestilo CSD v primeru ogroženosti otroka
- **Vloga vodstva – takojšnje in odločno ukrepanje!**
- **Enotnost kolektiva!**

OBRAVNAVA NASILJA

• PROCESNE INTERVENCIJE

- ✓ Sklic tima
- ✓ Psihosocialna podpora žrtvi, delo s starši
- ✓ Dogovor o nadaljevanju komunikacije s povzročiteljem / starši ter o sankcioniranju nasilja
- ✓ Sodelovanje s pristojnimi, strokovnimi institucijami
- ✓ Spremljanje vedenja povzročitelja
- ✓ Kolektiv evalvira dosedanja prakso, dogovore
- ✓ Po potrebi usposabljanja za strokovne delavce
- ✓ Delo s skupino/razredom, starši
- **Vključiti vse vpletene, vse deležnike!**

PRIMER MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA

- Med fanti dveh 7. razredov so pogosto konflikti, zmerjanje, pretepi.
- Eden od fantov napade vrstnika Blaža iz drugega razreda in ga v avli pretepe.
- Ko o tem izvejo v šoli, ŠSS opravi razgovore z vpletenimi in Blažu naroči, da o tem nujno pove staršem.
- Fant doma očeta zdravnika po ovinkih vpraša, kakšni so znaki poškodbe glave, ali to kaj boli, kdaj se to pokaže ...
- Starša sta začudena, slednjič uspeta iz njega izvleči, da ga je vrstnik pretepel, a je sedaj vse ok, s tem bo opravil sam.
- Pri tem tudi ostane. Starša ne intervenirata.

PRIMER MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA

- Po nekaj tednih pa Blažev bratranec sporoči sorodnikom, da je na Tik Toku videl filmček o pretepu Blaža v šoli, dodatno obdelan s posebnimi učinki.
- Blaža in starše je to zelo šokiralo in razburilo. Blaž se je počutil osramočenega, rekel je, da bo vrstnika „razbil“. Starši so bili prestrašeni, saj niso vedeli, kaj se dogaja.
- Medtem je Tik Tok odstranil filmček zaradi sporne vsebine.
- Naslednji dan so starši o tem obvestili šolo.

PRIMER MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA

- V ŠSS so opravili razgovor z vsemi vpletenimi učenci in pričami.
- ŠSS je imela razgovor s starši tako žrtve kot povzročitelja – obvestila jih je o zaznavi nasilja. Vsi starši so izkazali pripravljenost za sodelovanje pri preprečevanju spletnega nasilja.
- ŠSS je zahtevala od povzročiteljev (fizičnega nasilja in snemanja), da filmček izbrišeta, morala sta obljubiti, da ga ne bosta več prikazovala ali širila po spletu.
- Po nekaj tednih pa je Blaž izvedel, da se filmček med učenci šole spet širi po spletu (k posebnim učinkom je bil dodan celo nek posmehljiv komentar enega od staršev učencev).
- Tudi povzročitelj pretepa je večkrat grozil Blažu, da ga bo ponovno dal na Tik Tok.

PRIMER MEDVRSTNIŠKEGA NASILJA

- Blaž je o tem povedal doma.
- Starši so o tem obvestili šolo in od ŠSS želeli informacije o tem, kaj je šola naredila glede preprečevanja širjenja filmčka po spletu in sankcij za povzročitelje (pretep in snemanje ter distribucija filmčka).
- ŠSS jim je odgovorila, da so z vpletenimi dnevno v stiku in da Blaž zagotavlja, da je vse v redu. Zapisali so, „da se je konflikt umiril“.
- V razredu je ŠSS izvedla tudi delavnico o varni rabi interneta, brez omembe konkretnega primera.